

รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ๓๐๑ กรมควบคุมมลพิษ

อนุกรรมการที่เข้าร่วมประชุม

๑. นายประลอง ดำรงค์ไทย ประธานอนุกรรมการร่วม
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
๒. นายอนุ กัลลประวิทย์ ประธานอนุกรรมการร่วม
ผู้อำนวยการกองบริหารสิ่งแวดล้อม ผู้แทนอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
๓. นายสมชาย ทรงประกอบ อนุกรรมการ
รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ
๔. นางสาวจารุวัฒน์ พ่วงสุข อนุกรรมการ
ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
๕. นางสาวศิริพร บำรุงศิลป์ อนุกรรมการ
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ผู้แทนกรมป่าไม้
๖. นางพันธ์ทิพย์พา ฉวีจันทร์ อนุกรรมการ
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี
๗. นางสาวปิยะพันธุ์ ศรีบุญประภาพ อนุกรรมการ
นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ
๘. นายฤทธิไกร ภาณุตานนท์ ณ มหาสารคาม อนุกรรมการ
นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล
๙. นายพรพจน์ อ่อนคง อนุกรรมการ
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๑๐. นางสาวพนิตา เจริญสุข อนุกรรมการ
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ ผู้แทนกรมอนามัย
๑๑. นางสาวญาณิศา ศรีใส อนุกรรมการ
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ ผู้แทนกรมควบคุมโรค
๑๒. นางรวมทรัพย์ คະเนະຕະ อนุกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ ผู้แทนสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘
๑๓. นายพันศักดิ์ ถิรมงคล อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ
๑๔. นายอรุณวัฒน์ วัฒนวรรณ อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

๗. นายสายชล	แสงให้สุข	กรมควบคุมมลพิษ
๘. นายชยาวีร์	หวังเจริญรุ่ง	กรมควบคุมมลพิษ
๙. นางวิมลพร	ไวยนิถิ	กรมควบคุมมลพิษ
๑๐. นางสาวชนชนก	อรุณเลิศ	กรมควบคุมมลพิษ
๑๑. นายก่อเกียรติ	สงวนแก้ว	กรมควบคุมมลพิษ
๑๒. นางสาวนฤมล	อ่อนน้อย	กรมควบคุมมลพิษ
๑๓. นางสาวจิรนนท์	เบ็ญชา	กรมควบคุมมลพิษ
๑๔. นางสาวสุชาดา	ชื่นดี	กรมควบคุมมลพิษ
๑๕. นางสาวหทัยชนก	ลีราษ	กรมควบคุมมลพิษ

เปิดการประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

นายประลอง ดำรงค์ไทย อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ประธานอนุกรรมการร่วม แจ้งต่อที่ประชุมว่า อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ประธานอนุกรรมการร่วม ดิถฎการกิกอื่น จึงได้มอบหมายให้ นายอนุ กัลลประวิทย์ ผู้อำนวยการกองบริหารสิ่งแวดล้อม ปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการร่วมในการประชุม ครั้งนี้แทน โดยการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามคำสั่งศาล ปกครองสูงสุด ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามข้อเรียกร้องของชาวบ้านคดีต่ำในการจัดหาแหล่งน้ำสะอาด และการเฝ้าระวังสุขภาพ รวมทั้งพิจารณาปรับปรุงคำสั่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ที่ ๒/๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ การดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะที่ ๒ และการแต่งตั้ง คณะทำงานเพื่อสำรวจพื้นที่กองกากแร่และประเมินความเสี่ยงต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

มติที่ประชุม ทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหา การปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ เสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยได้แจ้งเวียนให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาและขอให้แจ้งข้อแก้ไขเพิ่มเติมให้ฝ่ายเลขานุการฯ ทราบ โดยอนุกรรมการฯ ไม่มีข้อแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อทราบ

๓.๑ ความก้าวหน้าของคดีที่เกี่ยวข้องกับกรณีคดี

นายสมชายฯ รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อนุกรรมการ ขอเสนอให้เพิ่มเติมวาระเพื่อทราบ ๓.๑ ความก้าวหน้าของคดีที่เกี่ยวข้องกับกรณีคดี ซึ่งกรณีคดีมีอยู่ ๒ ส่วน โดยขอให้ผู้แทนกองกฎหมาย กรมควบคุมมลพิษ เป็นผู้รายงานรายละเอียดให้ที่ประชุมทราบ

นางสาวนฤมลฯ กรมควบคุมมลพิษ ได้รายงานที่ประชุมทราบว่า คดีที่ชาวบ้านฟ้องบริษัท ตะกั่วคอนเซนเตรตส์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งศาลสั่งให้บริษัทฯ ไปฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ เอง ซึ่งขณะนี้เวลาก็ผ่านมานานแล้ว แต่บริษัทฯ ก็ไม่มีทีท่าว่าจะไปดำเนินการ ในขณะที่กรมควบคุมมลพิษก็ได้มีการดำเนินการอยู่แล้วตามคำพิพากษาของศาลปกครอง ดังนั้นชาวบ้านจึงได้ร้องขอต่อศาลยุติธรรมว่าคดีนี้มีช่องทางทางกฎหมายที่สามารถให้บุคคลภายนอกเข้าไปฟื้นฟูแทนบริษัทฯ ได้ ซึ่งกรมควบคุมมลพิษก็ได้ดำเนินการอยู่แล้ว จึงขอให้ศาลสั่งให้กรมควบคุมมลพิษเข้าไปฟื้นฟูโดยใช้ค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ ได้หรือไม่ ซึ่งสุดท้ายแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ศาลจังหวัดกาญจนบุรีได้มีคำสั่งให้กรมควบคุมมลพิษสามารถเข้าไปดำเนินการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้แทนบริษัทฯ ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ ได้ ซึ่งการเข้าไปฟื้นฟูของกรมควบคุมมลพิษเป็นการเข้าไปดำเนินการตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุดอยู่แล้ว และกรมควบคุมมลพิษได้เขียนไว้ชัดเจนว่า กรมควบคุมมลพิษจะไม่รับผิดชอบค่าใช้จ่ายอื่นใดนอกเหนือจากที่ต้องดำเนินการตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ซึ่งกรณีนี้ เมื่อศาลมีคำสั่งแล้ว ภายหลังจากที่กรมควบคุมมลพิษมีการฟื้นฟูแล้วเสร็จ มีค่าใช้จ่ายที่ชัดเจน กรมควบคุมมลพิษสามารถยื่นเรื่องขอบังคับคดีกับบริษัทตะกั่วได้ทันทีโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีใหม่ อย่างไรก็ตาม คดีที่ชาวบ้านฟ้องบริษัทฯ มี ๒ คดี ซึ่งขณะนี้ศาลจังหวัดกาญจนบุรีมีคำสั่งเพียงแค่ ๑ คดี ยังรอคำสั่งศาลกาญจนบุรีอีก ๑ คดี และในทางคู่ขนานกัน กรมควบคุมมลพิษได้ส่งค่าใช้จ่ายไปให้อัยการจังหวัดกาญจนบุรีเรียกค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการดำเนินการกรณีคดีกับจำเลยด้วย ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของอัยการจังหวัดกาญจนบุรี โดยกรมควบคุมมลพิษเรียกค่าใช้จ่ายจำนวนประมาณ ๕๒๗ ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย ค่าจ้างฟื้นฟูทั้งหมด ค่าเก็บตัวอย่าง ค่าเดินทาง และค่าวิเคราะห์ตัวอย่าง เป็นต้น

นายสมชายฯ อนุกรรมการ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ตัวเลขค่าใช้จ่ายนี้จะกลับไปสู่คดีแรกที่ศาลยุติธรรมสั่งให้ผู้ประกอบการเป็นผู้จ่าย ซึ่งในตอนแรกกรมควบคุมมลพิษเป็นกังวลว่าจะต้องไปฟ้องร้องเพื่อเรียกค่าใช้จ่ายเอง แต่ได้มีการสรุปกันแล้วว่าไม่มีความจำเป็นต้องฟ้องแต่จะแจ้งตัวเลขไปเท่านั้น และจะดำเนินการบังคับคดีตามที่ได้เรียนไว้ต่อไป จึงเรียนที่ประชุมเพื่อทราบความก้าวหน้าการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับกรณีคดี

ความเห็นของที่ประชุม

- นายอนุฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ ได้สอบถามว่า บริษัทตะกั่วฯ ได้มีการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลหรือไม่ ซึ่งนางสาวนฤมลฯ กรมควบคุมมลพิษ ชี้แจงว่า บริษัทตะกั่วฯ ได้มีการอุทธรณ์

ต่อศาลฎีกา อย่างไรก็ตาม ขณะนี้คดีถึงที่สุดแล้ว โดยเป็นคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนของการบังคับคดี

- นายอนุฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ มีข้อสอบถามเพิ่มเติมว่า ศาลฎีกาได้มีคำสั่งให้บริษัทฯ ดำเนินการฟื้นฟูภายในระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ ซึ่งนางสาวนฤมลฯ กรมควบคุมมลพิษได้ชี้แจงว่า ศาลฎีกามีคำสั่งให้บริษัทตะกั่วฯ ดำเนินการฟื้นฟูภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่เนื่องจากกรมควบคุมมลพิษไม่ได้เป็นคู่ความกับบริษัทตะกั่วฯ จึงทราบข้อมูลจากทนายว่าได้ขอให้ศาลมีคำสั่งแล้ว แต่หลังจากที่ศาลมีคำสั่ง ตอนนี้จำเลยไม่ปรากฏตัวและไม่ได้ดำเนินการตามคำสั่งศาล ทนายจึงได้ดำเนินการสืบทรัพย์

- นายอนุฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ มีข้อสอบถามเกี่ยวกับสถานะของบริษัทฯ ซึ่งนางสาวนฤมลฯ กรมควบคุมมลพิษ ได้ชี้แจงว่าปัจจุบัน บริษัทตะกั่วฯ มีสถานะล้มละลาย จึงขาดความเป็นนิติบุคคลไปเรียบร้อยแล้ว แต่ในการฟ้องคดี กรมควบคุมมลพิษไม่ได้ฟ้องแค่ตัวบริษัทฯ แต่ได้ทำการฟ้องกรรมการของบริษัทฯ ด้วย

มติที่ประชุม ทราบ

๓.๒ ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามคำสั่งศาลปกครองสูงสุด : นายชยาวีร์ฯ กรมควบคุมมลพิษ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๖ ตามแผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วบริเวณห้วยคลิตี้ ระยะที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ ประกอบด้วย ๑) แผนฟื้นฟูสภาพพื้นที่ลำห้วยคลิตี้บริเวณโรงแต่งแร่และพื้นที่ใกล้เคียง ๒) แผนติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ๓) แผนด้านสุขภาพ ๔) แผนด้านสังคมและเศรษฐกิจ ๕) แผนติดตามประเมินการดำเนินการ ๖) การดำเนินการเรื่องอื่นๆ ซึ่งได้รายงานให้สำนักบังคับคดีปกครอง ศาลปกครอง เพื่อทราบ ดังนี้

๓.๒.๑ แผนฟื้นฟูสภาพพื้นที่ลำห้วยคลิตี้ บริเวณโรงแต่งแร่และพื้นที่ใกล้เคียง

- กรมควบคุมมลพิษได้ว่าจ้าง บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดำเนินการในวงเงิน ๔๕๔,๗๖๒,๘๖๕.๗๓ บาท (สี่ร้อยห้าสิบล้านเจ็ดแสนหกหมื่นสองพันแปดร้อยหกสิบบาทเจ็ดสิบบาท) และได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยขอนแก่นให้เป็นที่ปรึกษาควบคุมงานฯ ในวงเงิน ๘,๘๓๐,๐๐๐ บาท (แปดล้านแปดแสนสามหมื่นบาทถ้วน) ใช้งบประมาณผูกพันข้ามปีระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๑,๐๐๐ วัน โดยเริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

- แผนการปฏิบัติงานของโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งการทำงานออกเป็น ๗ หมวด ประกอบด้วย ๑. การสำรวจ วางแผนการดำเนินงาน และกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ๒. การก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย ๓. การฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ ๔. การฟื้นฟูพื้นที่รอบโรงแต่งแร่เดิม ๕. งานก่อสร้างฝายตักตะกอน ๒ แห่ง ๖. งานปรับปรุงถนน และ ๗. งานในเงื่อนไขทั่วไป โดย ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการ

มาแล้ว รวม ๘๐๗ วัน มีความก้าวหน้าการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ ๖๑.๙๓ ของงานทั้งหมด โดยเป็นความก้าวหน้าของงานที่ดำเนินการแล้วเสร็จคิดเป็นปริมาณเงินใน BOQ

- ขอบเขตการดำเนินโครงการ ประกอบด้วย การก่อสร้างหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยแบบปลอดภัยตามตำแหน่งในแผนที่ การฟื้นฟูพื้นที่รอบโรงแต่งแร่เดิม การนำหินมาปรับถนน การจัดการสนามเด็กเล่นในโรงเรียนบ้านคลิตี้ การขุดลอกตะกอนในลำห้วยในช่วงที่มีความเสี่ยงสูง และการสร้างฝายดักตะกอนเพิ่มเติมจำนวน ๒ แห่ง

- ภาพรวมของการฟื้นฟูพื้นที่รอบโรงแต่งแร่ มีกิจกรรมหลักประกอบด้วย การขุดหลุมฝังกลบตะกอนดินเดิมและนำไปไว้ในหลุมที่อยู่ริมตลิ่ง (A๑) การเก็บกองกากแร่ตามจุดต่างๆ ตามที่ได้เคยมีการสำรวจพบออกไปจากพื้นที่เนื่องจากประชาชนเข้าไปสัมผัส (A๒) การปิดคลุมบริเวณบ่อเก็บตะกอนหางแร่ (B๑) กากแร่ที่นำไปถมที่ทางเข้าโรงแต่งแร่ (บ้านสองพู) (B๒) บ่อเก็บตะกอนหางแร่ (C๑) และลานกองแร่ (C๒) การเทพูนบ้านของชาวบ้านที่พบการปนเปื้อนตะกั่วในดินสูงเพื่อลดการสัมผัส (C๓) การทำรางระบายน้ำฝนรอบพื้นที่ปนเปื้อนเพื่อป้องกันไม่ให้น้ำเข้าไปชะดินที่ปนเปื้อนลงสู่ลำห้วย (C๔) การขุดลอก (C๕) และการทำฝายดักตะกอนเพิ่มบริเวณจุดเก็บตัวอย่าง KC๓ (C๖)

๓) การฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ (*ความก้าวหน้า ร้อยละ ๕๒.๘๘*): ได้สำรวจสภาพพื้นที่และทำแบบงาน shop drawing เพื่อประกอบการประเมินปริมาณตะกอนท้องน้ำในช่วงฤดูแล้ง นอกจากนี้ได้มีสำรวจปริมาณสารตะกั่วที่ปนเปื้อนบริเวณตลิ่งของลำห้วยเพื่อเป็นข้อมูลประกอบ จากนั้นได้ทดสอบการดูดตะกอนด้วยชั้นตอนที่กำหนดในสัญญา เพื่อกำหนดวิธีการดูดตะกอนให้เป็นไปได้ด้วยความรวดเร็วและก่อให้เกิดการฟุ้งกระจายของตะกอนในลำห้วยให้น้อยที่สุด โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการดูดตะกอนในลำห้วยให้เป็นที่ไปตามข้อกำหนดการดำเนินการซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งในการดูดตะกอนจะใช้เรือดูดตะกอน ๒ ชนิด คือ เรือขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ซึ่งมีปั๊มดูดตะกอนที่ออกแบบมาเฉพาะใช้ในโครงการฯ และมีการติดตั้งเครื่องยนต์ของรถขนาดเล็ก มีลักษณะการทำงานคล้ายระบบเครื่องดูดฝุ่น คือ ตะกอนจะถูกกรองและถูกบรรจุอยู่ในถุง Geotextile สามารถบรรจุตะกอนซึ่งมีน้ำหนักได้ประมาณ ๒๐๐ กิโลกรัม เพื่อให้สามารถเคลื่อนย้ายได้ด้วยกำลังคน หลังจากนั้นจะปล่อยให้ น้ำซึมออกมาจากตัวตะกอนจนตะกอนแห้ง และในถุงจะมีเฉพาะตะกอน หลังจากนั้นที่ปรึกษาควบคุมงานจะตรวจสอบโดยสุ่มนำตัวอย่างตะกอนในถุงออกมาเพื่อตรวจสอบว่าตะกอนที่อยู่ภายในถุงเป็นตะกอนที่ปนเปื้อนหรือไม่ ก่อนนำไปบรรจุลงในหลุมฝังกลบได้ โดยจะมีการติดป้าย (tag) เพื่อให้สามารถสืบค้นได้ว่าถุงนั้นมาจากบริเวณใดของลำห้วยและทำเป็นฐานข้อมูลไว้ สำหรับน้ำที่ซึมออกมาจะไหลตามร่องน้ำที่ทำขึ้นมาและผ่านบ่อกักน้ำขนาดเล็กเพื่อให้น้ำเกิดการตกตะกอนก่อนปล่อยไหลลงสู่ลำห้วย มีการติดตั้ง Sensor เพื่อตรวจสอบความลาดเอียงของตลิ่งเพื่อป้องกันการถล่มของตลิ่งจากการดูดตะกอนมากเกินไป ทั้งนี้ การดำเนินการดูดตะกอนนั้นจะเป็นไปตามมาตรการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งโครงการได้กำหนดไว้ โดยก่อนที่จะมีการขุดลอกได้มีการชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงขั้นตอนการดำเนินงาน

๔) การฟื้นฟูพื้นที่รอบโรงแต่งแร่เดิม (*มีความก้าวหน้า ร้อยละ ๖๑.๗๗*): ได้เทพื้นคอนกรีตหนา ๑๕ ซม. ในบ้านเรือนซึ่งมีผู้อาศัยอยู่จำนวน ๕ หลัง และอาคารในพื้นที่โรงแต่งแร่เดิมอีก ๔ หลัง เพื่อป้องกันการสัมผัสดินปนเปื้อน นอกจากนี้ได้ทำการปิดคลุมพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่ดำเนินการของโรงแต่งแร่เดิม ซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะปนเปื้อนลงสู่ลำห้วยหรือชุมชน ใน ๓ พื้นที่หลักด้วยการโรยปูนขาวเพื่อปรับสภาพพื้นที่และปิดคลุมด้วยหินมีความหนา ๐.๔ - ๐.๖ เมตร หลังจากนั้นจะปิดคลุมด้วยดินสะอาดและล้อมรั้วป้องกันไม่ให้ชาวบ้านได้รับการปนเปื้อนของพื้นที่ต่อไป ในส่วนพื้นที่ที่มีการกองกากหางแร่ไว้จะมีการปรับเสถียรภายในพื้นที่นั้นให้เป็นก้อนแข็งและนำไปเก็บไว้ที่หลุมฝังกลบแบบปลอดภัย และพื้นที่ที่เกิดน้ำซึม/น้ำท่วมในฤดูฝนกำลังจัดทำรางระบายน้ำเพื่อรองรับน้ำที่จะผ่านเข้าสู่พื้นที่แล้วพร้อมกับคณะกรรมการตรวจการจ้างได้อนุมัติแบบดังกล่าวแล้ว โดยจะเตรียมการจัดทำก่อนฤดูฝนของปี ๒๕๖๓

๕) การก่อสร้างฝาย (*มีความก้าวหน้า ร้อยละ ๔๒.๖๓*): ได้สำรวจพื้นที่และปรับปรุงรูปแบบของฝายตักตะกอนทั้ง ๒ แห่งให้เหมาะสมกับพื้นที่จริงของลำห้วยและคณะกรรมการตรวจการจ้างได้อนุมัติแบบดังกล่าวแล้ว โดยปัจจุบันได้มีการปรับเตรียมพื้นที่เพื่อจะเริ่ม

การก่อสร้างฝายดักตะกอน KC ๕ โดยฝายทำจากกล่องเกเบียน (Gabions) มีการผันน้ำออกไปยังคลองเล็ก ๆ เพื่อให้ฐานรากของฝายแห้ง

๖) การปรับปรุงถนน (มีความก้าวหน้า ร้อยละ ๙๙.๕๒):

ได้ปรับปรุงถนนที่ใช้ในโครงการฯ โดยการปกคลุมด้วยหินผุที่ได้จากการปรับระดับหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย ประกอบด้วย ถนนระหว่างชุมชนคลิตี้บนและคลิตี้ล่าง ระยะทาง ๑๓ กิโลเมตร ถนนภายในชุมชนคลิตี้บน ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร (ปัจจุบันดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว) และถนนภายในชุมชนคลิตี้ล่าง ระยะทาง ๓ กิโลเมตร และอยู่ในระหว่างการดำเนินการเพิ่มเติมในพื้นที่ชุมชน ทั้งนี้ สัญญาจ้าง ได้ระบุไว้ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างในการซ่อมแซมถนนที่ทำการปรับปรุงแล้วให้มีสภาพที่พร้อมใช้งานในการขนส่งและสัญจรตลอดอายุของสัญญา

๗) งานในข้อกำหนดทั่วไป: ได้สำรวจ กำหนดค่าระดับ และจัดทำผังบริเวณพื้นที่ตั้งของหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยและองค์ประกอบต่าง ๆ รวมทั้งบริเวณที่จะกองดิน ได้จัดประชุมเพื่อชี้แจงแผนการดำเนินงานและมาตรการป้องกันและผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ) และจัดประชุมเพื่อชี้แจงความคืบหน้าของการดำเนินงานและการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม (การประชุมคณะกรรมการไตรภาคีเพื่อติดตามการดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี) เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งจัดทำป้ายโครงการ จัดหาอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล และจัดทำแบบจำลองทางกายภาพ (physical model) เพื่อแสดงรายละเอียดโครงการ ซึ่งได้จัดแสดงไว้ที่อาคารสำนักงานชั่วคราวของโครงการฯ บริเวณข้างโรงเรียนบ้านทุ่งเสือโทน หมู่บ้านคลิตี้บน แล้ว นอกจากนี้ ได้มีการจัดทำวีดิทัศน์ความยาว ๑๐ นาที ในช่วงระยะเวลาตลอดโครงการ เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์รายละเอียดและความก้าวหน้าโครงการในเวปไซด์ <https://www.youtube.com/watch?v=PeMmBWJdotc&feature=youtu.be>

๘) การส่งมอบงานและการเบิกจ่ายเงินของโครงการ : ผู้รับจ้าง ได้ส่งมอบงานแล้วจำนวน ๖ งวด โดยมีรายละเอียดดังนี้

การส่งมอบงานครั้งที่	ปริมาณการส่งมอบงาน	มูลค่างานส่งเบิก (บาท)
๑	ร้อยละ ๓.๐๙ ของปริมาณงานตามสัญญาจ้าง	๑๔,๐๒๙,๕๑๙.๐๐
๒	ร้อยละ ๓.๘๖ ของปริมาณงานตามสัญญาจ้าง	๑๗,๕๖๙,๘๒๒.๘๑
๓	ร้อยละ ๕.๖๑ ของปริมาณงานตามสัญญาจ้าง	๒๕,๔๐๒,๘๑๔.๒๔
๔	ร้อยละ ๕.๙๕ ของปริมาณงานตามสัญญาจ้าง	๒๖,๙๖๒,๓๘๓.๖๕
๕	ร้อยละ ๘.๓๖ ของปริมาณงานตามสัญญาจ้าง	๓๗,๘๗๕,๐๕๖.๘๔
๖	ร้อยละ ๓.๘๕ ของปริมาณงานตามสัญญาจ้าง	๑๗,๔๒๓,๑๔๐.๘๓

ปัจจุบันได้เบิกจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างแล้วร้อยละ ๔๕.๘๐ ของวงเงินตามสัญญา รวมทั้งสิ้น ๒๐๗,๔๗๗,๑๖๗.๒๓ (สองร้อยเจ็ดล้านสี่แสนเจ็ดหมื่นเจ็ดพันหนึ่งร้อยหกสิบเจ็ดบาท

ยี่สิบสามสตางค์) ซึ่งรวมเงินล่วงหน้าจำนวน ๖๘,๒๑๔,๔๒๙.๘๖ บาท (หกสิบแปดล้านสองแสนหนึ่งหมื่นสี่พันสี่ร้อยยี่สิบเก้าบาทแปดสิบหกสตางค์)

- การขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อดำเนินโครงการฯ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้อนุมัติให้ดำเนินการจัดทำหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยในเขตอุทยานแห่งชาติลำคลองงู และและกรมป่าไม้ ได้อนุญาตการขุดลอกลำห้วยคลิตี้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำโจน เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาพระฤาษี และเขตป่าสงวนเขาบ่อแร่ เรียบร้อยแล้ว และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้แจ้งอนุญาตให้ใช้พื้นที่บริเวณโรงแต่งแร่ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒

- การดำเนินงานตามแผนในระยะถัดไป ประกอบด้วย การก่อสร้าง รางระบายน้ำคอนกรีตรอบพื้นที่บ่อกักเก็บตะกอนทางแร่เดิม การก่อสร้างฝายดักตะกอนจำนวน ๒ ฝาย และการดุดตะกอนในลำห้วยคลิตี้และหน้าฝายเพื่อบรรจุถุงแล้วนำมาบรรจุยังหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย

- จัดประชุมคณะกรรมการไตรภาคีเพื่อติดตามการดำเนินโครงการฯ เป็นประจำทุกเดือน เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งสิ้น ๓๐ ครั้ง โดยได้จัดประชุมฯ ครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ อาคารสำนักงานชั่วคราว กรมควบคุมมลพิษ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณ หมู่บ้านคลิตี้บน ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ที่ปรึกษา คณะกรรมการไตรภาคีฯ เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงการดำเนินงานให้กับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งการเข้าร่วม กิจกรรมต่างๆ ของชาวบ้าน

๓.๒.๒ แผนติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ ได้ติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณ ห้วยคลิตี้ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมจำนวน ๔ ครั้ง (มีนาคม มิถุนายน สิงหาคม และพฤศจิกายน) จำนวน ๑๓ จุด ครอบคลุมพื้นที่เหนือโรงแต่งแร่ (จุด DK และ KC๑) ใกล้โรงแต่งแร่ (จุด KC๒ และ KC๒/๑) และใต้โรงแต่งแร่ (จุด KC๓ - KC๘) ซึ่งสรุปผลการติดตามตรวจสอบได้ ดังนี้

- น้ำผิวดิน : พบปริมาณตะกั่วทั้งหมดในน้ำอยู่ในช่วง ๐.๐๑ - ๐.๑๔๖ มิลลิกรัมต่อลิตร และพบสูงสุดบริเวณจุด KC๕/๑ ในเดือนสิงหาคมซึ่งเป็นช่วงฤดูฝน ซึ่งพบปริมาณตะกั่ว เกินเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อลิตร

- ตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน : พบปริมาณตะกั่วอยู่ในช่วง ๑๑๖ - ๙๖,๗๕๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และพบสูงสุดบริเวณจุด KC๔ (บริเวณหน้าฝายดักตะกอนแห่งที่ ๑) โดยพบปริมาณตะกั่วเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายการฟื้นฟูตะกอนดินในลำห้วยคลิตี้ ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน ๑,๘๐๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

- เนื้อเยื่อสัตว์น้ำ : ได้เก็บตัวอย่างสัตว์น้ำจำนวน ๒๐๙ ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วเมื่อเทียบกับค่ามาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม

- พีชผัก : แบ่งพื้นที่การเก็บตัวอย่างเป็น ๒ บริเวณให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่คือบ้านคลิตี้บน และบ้านคลิตี้ล่าง โดยเก็บตัวอย่างพีชผักจำนวน ๙๕ ตัวอย่าง เช่น กะเพรา ตะไคร้ พริก มะนาว และมะเขือเทศ เป็นต้น พบปริมาณตะกั่วเมื่อเทียบกับค่ามาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน ๑ มิลลิกรัมต่อ กิโลกรัม

- ดิน : แบ่งพื้นที่การเก็บตัวอย่างเป็น ๒ บริเวณให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่คือบ้านคลิตี้บน และบ้านคลิตี้ล่าง โดยเก็บตัวอย่างดินจำนวน ๒๔ ตัวอย่าง พบปริมาณตะกั่วเมื่อเทียบกับค่าเป้าหมายการฟื้นฟูดินในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ (บริเวณโรงแต่งแร่และพื้นที่ใกล้เคียง) ซึ่งกำหนดไว้ไม่เกิน ๘๒๑ มก./กก.

สรุปผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ประจำปี ๒๕๖๒ ได้ดังนี้ ๑) คุณภาพน้ำบริเวณห้วยคลิตี้มีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำ ยกเว้นในช่วงฤดูฝน เนื่องจากเกิดน้ำป่าไหลหลาก ห้วยคลิตี้มีน้ำไหลแรง และมีความขุ่นสูง จึงควรหลีกเลี่ยงการอุปโภคและบริโภคในฤดูฝน ๒) ตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน บริเวณใกล้โรงแต่งแร่และใต้โรงแต่งแร่ยังคงมีการปนเปื้อนตะกั่วในปริมาณสูง กรมควบคุมมลพิษ ได้ดำเนินโครงการฟื้นฟูห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งกำหนดการฟื้นฟูด้วยวิธีการดูดตะกอนดินในลำห้วยคลิตี้ไปฝังกลบยังหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย ๓) ปูและหอยที่อาศัยอยู่กับตะกอนดิน พบปริมาณตะกั่วสูงกว่ามาตรฐานอาหารที่มีสารปนเปื้อนฯ จึงควรหลีกเลี่ยงการบริโภค ส่วนปลานั้นสามารถบริโภคได้ตามปกติ แต่ควรหลีกเลี่ยงการบริโภคเครื่องใน ๔) พีชผักส่วนใหญ่สามารถบริโภคได้ตามปกติ และ ๕) ดินบริเวณหมู่บ้านคลิตี้ บริเวณหมู่บ้านคลิตี้บนมีค่าเกินค่าตะกั่วพื้นฐานของพื้นที่ในหลายพื้นที่ ซึ่งจะดำเนินโครงการฟื้นฟูโดยการปิดคลุม (Capping) โดยนำดินที่ไม่มีสารปนเปื้อนสารตะกั่วมากลบทับ ทั้งนี้ได้ปิดประกาศผลติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบนป้ายประชาสัมพันธ์ถาวรจำนวน ๔ ป้าย ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านคลิตี้ องค์การบริหารส่วนตำบลชะแล ที่ว่าการอำเภอทองผาภูมิ และวัดคลิตี้ล่าง การอธิบายผลการติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ให้ผู้นำท้องถิ่น และชาวบ้านทราบ และได้สนับสนุนให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

นอกเหนือจากการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณห้วยคลิตี้ ประจำปี ๒๕๖๒ ตามรายละเอียดที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กรมควบคุมมลพิษยังได้เปรียบเทียบข้อมูลการปนเปื้อนสารตะกั่วในน้ำและปริมาณตะกั่วในดินตะกอนท้องน้ำของลำห้วยคลิตี้รายปี ตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ - ๒๕๖๒ รวมทั้ง การปนเปื้อนสารตะกั่วในสัตว์น้ำและในพืชรายปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒ ดังนี้

- สถิติความเชื่อมั่นที่ร้อยละ ๙๕ (UCL๙๕) ของการปนเปื้อนสารตะกั่วในน้ำรายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๖๒ บริเวณลำห้วยคลิตี้ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แสดงให้เห็นว่าในบริเวณใต้โรงแต่งแร่อำเภอทองผาภูมิ (KC๒ และ KC๒/๑) จะพบปริมาณสารตะกั่วสูง เห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาจากรูปภาพซึ่งมีการนำปริมาณน้ำฝนมาเปรียบเทียบจะพบว่า หากปริมาณน้ำฝนสูงขึ้น

ค่าปริมาณความเข้มข้นของสารตะกั่วที่ปนเปื้อนในน้ำผิวดินของลำห้วยคลิตี้ จะมีแนวโน้มที่สูงขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตามแนวโน้มของปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมามีแนวโน้มค่อนข้างดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา

- สถิติความเชื่อมั่นที่ร้อยละ ๙๕ (UCL๙๕) ของการปนเปื้อนสารตะกั่ว ในตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดินรายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๖๒ บริเวณลำห้วยคลิตี้ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แสดงให้เห็นว่า บริเวณใต้โรงแต่งแร่ลำห้วยคลิตี้ (KC๒ และ KC๒/๑) จะพบปริมาณ ตะกั่วในตะกอนดินสูงกว่า และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๖๒ ปริมาณตะกั่วในตะกอนดินมีแนวโน้ม ที่ลดลงโดยอาจมีสาเหตุจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้มีการสร้างฝายดักตะกอนในบริเวณจุด KC๔ และ KC๔/๑ ซึ่งเป็นบริเวณใต้โรงแต่งแร่ของลำห้วยคลิตี้ สารตะกั่วจึงถูกดักจับไว้บริเวณฝาย จึงทำให้สารตะกั่ว ในตะกอนดินลดน้อยลง

- การทำเหมืองแร่ทำให้ตะกั่วไหลสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยส่งผลให้ สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำเกิดการปนเปื้อนสารตะกั่ว และสามารถถ่ายทอดผ่านห่วงโซ่อาหารได้ นอกจากนี้ยังทำให้มีการปนเปื้อนในอากาศจากการฟุ้งกระจายของผงแร่ การนำเศษแร่มากองทับถมทำให้ ตะกั่วปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน จากสถิติความเชื่อมั่นที่ร้อยละ ๙๕ ของการปนเปื้อนสารตะกั่วในสัตว์น้ำ รายปีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒ บริเวณลำห้วยคลิตี้ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แสดงให้เห็นว่า ตะกั่วสามารถสะสมในหอยได้มากกว่า ปู กุ้ง และปลาตามลำดับ เนื่องจากพฤติกรรมการกิน และถิ่นที่อยู่ อาศัยของสัตว์น้ำ เช่น ปลา กุ้ง และปู สามารถว่ายน้ำหรือเคลื่อนไหวได้อย่างรวดเร็ว ไม่มีที่อยู่อาศัย เป็นหลักแหล่งและมักกินพืชน้ำ แผลงก์ตอนหรือสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กเป็นหลัก แตกต่างจากหอยซึ่งมักจะ อาศัยอยู่บริเวณตะกอนดินเป็นหลักซึ่งทำให้การสัมผัสการปนเปื้อนในตะกอนดินจึงสูงกว่า แต่เนื่องจาก สถิติค่าปริมาณการปนเปื้อนสารตะกั่วในสัตว์น้ำตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒ ดังกล่าวมีแนวโน้มลดลง อันเนื่องมาจากในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มีการสร้างฝายดักตะกอนในบริเวณจุด KC๔ และ KC๔/๑ ซึ่งเป็น บริเวณใต้โรงแต่งแร่ในบริเวณลำห้วยคลิตี้ สารตะกั่วจึงถูกดักจับตะกอนดินที่มีสารตะกั่วไว้บริเวณฝาย พร้อมทั้งมีการฟื้นฟูโดยธรรมชาติ เช่น ตะกอนดินใหม่มีการมาทับถมบริเวณตะกอนดินเดิม จึงทำให้ หอยที่อาศัยอยู่บริเวณหน้าดินมีการปนเปื้อนสารตะกั่วลดน้อยลง

- สถิติความเชื่อมั่นที่ร้อยละ ๙๕ ของการปนเปื้อนสารตะกั่วในพืชรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๒ บริเวณห้วยคลิตี้ อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แสดงให้เห็นว่า ตะกั่วสะสมอยู่ในบริเวณรากของพืชมากกว่าบริเวณอื่นๆ ซึ่งอาจเป็นเพราะรากของพืชนั้นสัมผัสกับดินซึ่งมี การปนเปื้อนตะกั่วจากโรงแต่งแร่ดังกล่าว จึงทำให้รากพืชมีค่าความเข้มข้นของตะกั่วสูงมากกว่าบริเวณผล หรือดอกของพืชที่อยู่ไกลจากดินที่มีปนเปื้อนของตะกั่วทำให้เกิดรับสัมผัสน้อยจึงพบค่าความเข้มข้น ของปริมาณตะกั่วส่วนใหญ่ไม่เกินมาตรฐาน

๓.๒.๓ แผนด้านสุขภาพ

๑) คณะทำงานเฝ้าระวัง และดูแลสุขภาพประชาชนกรณีการปนเปื้อน สารตะกั่วในลำห้วยคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี

กระทรวงสาธารณสุขได้มีคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๔๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาและดูแลสุขภาพประชาชนกรณีการปนเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วยคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีนายสุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธาน รวมทั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีกรมควบคุมมลพิษ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ โดยคณะกรรมการพิจารณาและดูแลสุขภาพประชาชนกรณีการปนเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วยคลิตี้ จังหวัดกาญจนบุรี ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ได้มีการนำเสนอผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และแผนการดำเนินงานของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งได้เสนอให้มีการรวบรวมการดำเนินงานที่ผ่านมาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปบทเรียนไว้ใช้ประโยชน์กับพื้นที่อื่น และเพื่อถวายเป็นรายงานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๒) คณะทำงานความร่วมมือ ๒๐ ปี เพื่อดูแลชาวคลิตี้

กรมควบคุมโรคได้มีคำสั่งกรมควบคุมโรค ที่ ๑๕๕๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำบันทึกความทรงจำการดำเนินงาน ๒๐ ปี คลิตี้ (๒๐ years klity in memory) โดยมีนางสาวฉันทนา ผดุงทศ ผู้อำนวยการสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค เป็นประธาน รวมทั้งที่ปรึกษาและคณะกรรมการจากหน่วยงานต่าง ๆ ประกอบด้วย กระทรวงสาธารณสุข กรมควบคุมโรค กรมควบคุมมลพิษ กรมการแพทย์ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กรมอนามัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๕ ราชบุรี โรงพยาบาลทองผาภูมิ และมูลนิธิไทยใสสะอาด ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมกันจัดทำรายงานความร่วมมือการดำเนินงานของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาคลิตี้ในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา โดยคณะกรรมการจัดทำบันทึกความทรงจำการดำเนินงาน ๒๐ ปี คลิตี้ (๒๐ years klity in memory) ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และ ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่งได้แบ่งการจัดทำข้อมูลออกเป็น ๒ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ด้านสุขภาพให้หน่วยงานสาธารณสุขรวบรวมข้อมูล และ ๒) ด้านสิ่งแวดล้อม ให้กรมควบคุมมลพิษรวบรวมข้อมูล ซึ่งในแต่ละด้านจะแบ่งข้อมูลเป็น ๕ ช่วง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ - ๒๕๖๐ (ช่วงละ ๕ ปี) โดยได้ดำเนินการแล้วเสร็จ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย บทที่ ๑ ปฐมบท บทที่ ๒ ข้อมูลคลิตี้ ที่ตั้ง กระบวนการทำเหมืองแร่ บทที่ ๓ สรุปผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและแผนที่จะดำเนินงานต่อไป และบทที่ ๔ สรุปผลการดำเนินงานด้านสุขภาพและแผนที่จะดำเนินงาน ซึ่งกรมควบคุมโรคได้ส่งรายงานความร่วมมือ ๒๐ ปี เพื่อดูแลชาวคลิตี้ ให้กรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ และกรมควบคุมโรค จะนำรายงานฯ มาถอดเนื้อหาออกเป็นเรื่องเล่าบันทึกความทรงจำ โดยที่เน้นการเล่าเรื่องประกอบกับภาพถ่าย ในลำดับถัดไป เนื่องจากรูปแบบเรื่องเล่าจะมีผู้เชี่ยวชาญในการจัดทำหนังสือมาช่วยดำเนินการและอาจต้องไปสัมภาษณ์บุคคลสำคัญที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้เพิ่มเติม

๓.๒.๔ แผนด้านสังคมและเศรษฐกิจ : กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ร่วมกันดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำบ้านคิลีตี้ล่าง หมู่ที่ ๔ ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรในพื้นที่ให้มีคุณภาพน้ำเหมาะสมที่จะใช้สำหรับการอุปโภคบริโภค โดยมีกิจกรรมหลักในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำโจน ประกอบด้วย การขุดดินฝังกลบท่อ และการวางระบบกระจายน้ำ โดยกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาพระฤๅษีและป่าเขาบ่อแร่ ให้กรมป่าไม้พิจารณา และกรมป่าไม้ ได้มีหนังสือที่ ทส ๑๖๐๒.๕๓/๑๒๔๑๙ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ แจ้งว่ากรมป่าไม้ ได้ประมวลเรื่องราวคำขอให้คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และได้มีมติว่าเนื่องจากข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ยังไม่ครบถ้วน จึงขอให้กรมควบคุมมลพิษแจ้งกรมทรัพยากรน้ำ ประสานสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) ดำเนินการขออนุญาตตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และขอให้จังหวัดกาญจนบุรี ส่งการเจ้าหน้าที่ประสานงานกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) และผู้ขออนุญาต เพื่อดำเนินการตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการฯ ต่อไป ซึ่งจังหวัดกาญจนบุรี ได้ประสานงานกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) ตามหนังสือจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๑๔.๓/๑๓๙๗๒ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ และประสานงานกับกรมควบคุมมลพิษ ตามหนังสือสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๑๔.๒/๑๖๑ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๓

การดำเนินงานในระยะต่อไปกรมควบคุมมลพิษมีแผนในการจัดทำ การวางแผนกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการสร้างความมั่นคงทางอาหารให้แก่ชุมชน โดยจะได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมทรัพยากรน้ำ กรมประมง กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมวิชาการเกษตร

๓.๒.๕ แผนติดตามประเมินการดำเนินการ : กรมควบคุมมลพิษมีแผนในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานแก้ไขปัญหามลพิษปนเปื้อนสารตะกั่วบริเวณห้วยคิลีตี้ ภายหลังการดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคิลีตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี แล้วเสร็จ ในปี ๒๕๖๕

มติที่ประชุม ทราบ

๓.๓ ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามข้อเรียกร้องของชาวบ้านคิลีตี้ล่างในการ จัดหาแหล่งน้ำสะอาดและการเฝ้าระวังสุขภาพ : นายชยวีร์ฯ กรมควบคุมมลพิษ ได้แจ้งให้ที่ประชุม ทราบว่า ตามที่กรมควบคุมมลพิษ กรมทรัพยากรน้ำ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ร่วมกันดำเนินโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำบ้านคิลีตี้ล่าง หมู่ที่ ๔ ตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎร ในพื้นที่ ที่มีคุณภาพน้ำเหมาะสมที่จะใช้สำหรับการอุปโภคบริโภค ในระหว่างการฟื้นฟูลำห้วยคิลีตี้ โดยมี

กิจกรรมหลักในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำโจน ประกอบด้วย การขุดดินฝังกลบท่อ และการวางระบบกระจายน้ำ โดยกรมควบคุมมลพิษได้ขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติเพื่อดำเนินโครงการจัดหาน้ำสะอาดสำหรับหมู่บ้านคลิตี้ล่าง โดย สภากองการบริหารส่วนตำบลชะแล ได้มีมติเห็นชอบให้เข้าดำเนินโครงการฯ ในการประชุมสภาฯ สมัยที่ ๔ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ และกรมควบคุมมลพิษได้จัดส่งคำขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อดำเนินโครงการฯ ไปยังกรมป่าไม้แล้ว และกรมป่าไม้ ได้แจ้งว่ากรมป่าไม้ได้นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และได้มีมติว่าเนื่องจากข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ยังไม่ครบถ้วน จึงขอให้กรมควบคุมมลพิษแจ้งกรมทรัพยากรน้ำประสานสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) ดำเนินการขออนุญาตตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และให้จังหวัดกาญจนบุรี สั่งการเจ้าหน้าที่ประสานงานกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) และผู้ขออนุญาต เพื่อดำเนินการตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการฯ ต่อไป ซึ่งจังหวัดกาญจนบุรีได้ประสานงานกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) และกรมควบคุมมลพิษ แล้ว ส่วนการขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติลำคลองงู นั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ลงนามเห็นชอบกับโครงการฯ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ และขณะนี้อุทยานแห่งชาติลำคลองงูได้รับสำเนาอนุมัติเห็นชอบดังกล่าวแล้ว โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงาน ดังนี้

๓.๓.๑ กรมทรัพยากรน้ำ โดยนางสาวปิยะพันธุ์ ศิริบุญประภพ ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ ได้รายงานว่าได้รับจัดสรรงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อก่อสร้างระบบกระจายน้ำบ้านคลิตี้ล่าง หมู่ที่ ๔ ตำบลชะแล อำเภอดงพญาไชย จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีการก่อสร้างฝายชั่วคราวเพื่อตักน้ำ ๑ แห่ง และวางท่อเหล็กพร้อมถังพักตะกอน ๑ ใบ โดยเริ่มดำเนินการเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๓ ขณะนี้อยู่ระหว่างทดสอบระบบฯ และคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ ส่วนความคืบหน้าในการขออนุญาตใช้พื้นที่ดำเนินโครงการฯ ปัจจุบัน สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) ได้จัดทำหนังสือถึงอธิบดีกรมป่าไม้ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งอธิบดีกรมป่าไม้ขอให้มีการปรับแก้เกี่ยวกับเงื่อนไขของเวลาที่ขออนุญาต ทางสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๐ (ราชบุรี) จึงอยู่ระหว่างการแก้ไขเอกสารดังกล่าวและจะได้จัดส่งให้กรมป่าไม้เพื่อพิจารณาอีกครั้ง และนางสาวปิยะพันธุ์ฯ ได้นำเสนอภาพความก้าวหน้าการดำเนินงานก่อสร้างระบบกระจายน้ำฯ ให้ที่ประชุมทราบ

๓.๓.๒ กรมควบคุมโรค โดยนางสาวญาณิศา ศรีใส ผู้แทนกรมควบคุมโรค ได้รายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปี ๒๕๖๒ มีดังนี้

๓.๓.๒.๑ กองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่หลักในการสนับสนุนงานวิชาการ โดยมีผลการดำเนินงานของปี ๒๕๖๒ ได้แก่ ๑) การถ่ายทอดองค์ความรู้หรือหลักสูตร ครู ก. ให้กับครูที่สอนในพื้นที่หมู่บ้านคลิตี้ ได้แก่ โรงเรียนทุ่งเสือโตน และศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนฯ บ้านคลิตี้ล่าง และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุ่งเสือโตน ซึ่งมีเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสารตะกั่ว แหล่งปนเปื้อน ในชุมชนและโรงเรียน ช่องทางการสัมผัสเข้าสู่ร่างกายและการป้องกัน อาการของผู้ที่ได้รับสารตะกั่วเข้าสู่ ร่างกาย การดูแลสุขภาพแวดล้อมเพื่อให้คุณภาพชีวิตปลอดภัยจากสารตะกั่ว การสื่อสารความเสี่ยงให้กับ ครอบครัวและชุมชน และ ๒) การจัดทำคู่มือเฝ้าระวังและป้องกันโรคจากตะกั่วในเด็กและได้เผยแพร่คู่มือ ผ่านเว็บไซต์ของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

๓.๓.๒.๒ สำนักงานป้องกันโรคควบคุมที่ ๕ ราชบุรี มีผลการดำเนินงาน ได้แก่ ๑) การประเมินการเข้าถึงของศูนย์การเรียนรู้ ซึ่งได้จัดตั้งขึ้น ณ หมู่บ้านคลิตี้ล่าง เมื่อปี ๒๕๖๑ ซึ่งพบว่า มีชาวบ้านบางส่วนที่ยังไม่ทราบเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของศูนย์ ทางสำนักงานป้องกันโรคควบคุมที่ ๕ จึงได้มีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมผ่านเวทีการสื่อสารความเสี่ยง และ ๒) การบันทึกข้อมูลสุขภาพ ๓) การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ ในหมู่บ้านคลิตี้บน เป็นการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กาญจนบุรี โดยจะดำเนินการในช่วงเดือนเมษายน ๒๕๖๓ และใช้งบประมาณของสำนักงานป้องกัน ควบคุมโรคที่ ๕ และ ๔) การเก็บตัวอย่างฝุ่นในสิ่งแวดล้อมในบริเวณบ้านของประชาชนที่มีค่าระดับ สารตะกั่วในเลือดสูงเกินค่าอ้างอิง เป็นการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้งบประมาณของกองโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค

๓.๓.๒.๓ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี มีผลการดำเนินงาน ได้แก่ ๑) การประชุมคณะทำงานเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาสุขภาพ ซึ่งเป็นการดำเนินงานประจำปี โดยได้รับงบประมาณจำนวน ๐.๖ ล้านบาท จากสำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข ๒) การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางสาธารณสุข อาสาสมัคร และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับประชาชนและนักเรียนให้สามารถปฏิบัติตัวเพื่อหลีกเลี่ยง การสัมผัสสารตะกั่ว และส่งเสริมให้เป็นผู้เฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านสุขอนามัย ๓) การตรวจหา ปริมาณสารตะกั่วในเลือด โดยเป็นความสมัครใจ ได้ดำเนินการเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๑ มีประชาชน ที่ได้รับการตรวจจำนวน ๕๒๙ คน พบว่า ปริมาณสารตะกั่วในเลือดมีแนวโน้มลดลงจากปีที่ผ่านมา ๔) การจัด กิจกรรมสื่อสารความเสี่ยง มีการสื่อสารให้ข้อมูลด้านสุขภาพและคำแนะนำที่ถูกต้องในการปฏิบัติตน เพื่อป้องกันการสัมผัสสารตะกั่วเข้าสู่ร่างกายจำนวน ๕ ครั้ง ๕) การจัดทำ spot map ผู้ที่มีระดับสารตะกั่ว ในเลือดเกินค่าอ้างอิงเพื่อใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังสุขภาพอย่างต่อเนื่องในพื้นที่หมู่บ้านคลิตี้บน และล่าง ๖) การติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้กับประชาชน จำนวน ๑๐ แห่ง ๗) การเฝ้าระวัง คุณภาพน้ำเพื่อการบริโภค โดยดำเนินงานร่วมกับกรมอนามัย ๘) การอบรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ด้านสุขภาพเพื่อป้องกันสารตะกั่วเข้าสู่ร่างกายให้กับนักเรียน และ ๙) การทำคีเลชั่นบำบัด (Chelation Therapy) ในประชากรผู้ใหญ่ จำนวน ๓๘ ราย ขณะนี้อยู่ระหว่างสรุปผลการดำเนินงาน

๓.๓.๓ กรมอนามัย โดยนางสาวพนิดา เจริญสุข ผู้แทนกรมอนามัย ได้รายงานว่ กรมอนามัยได้ถ่ายโอนภารกิจให้ศูนย์อนามัยที่ ๕ ราชบุรี ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำดื่ม (น้ำฝน น้ำประปาภูเขา และน้ำจากลำห้วย) โดยผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำบริโภค ไม่พบปริมาณโลหะหนัก

เกินค่ามาตรฐาน แต่พบค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total Coliform bacteria, TCB) ในน้ำฝนเกินค่ามาตรฐานร้อยละ ๘๐ และในน้ำประปาภูเขาเกินค่ามาตรฐานร้อยละ ๑๐๐

ความเห็นของที่ประชุม

- นายประลองฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ ได้ขอให้กรมทรัพยากรน้ำเร่งรัดการขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อดำเนินโครงการฯ กับกรมป่าไม้

- นายชยาวิรุฯ กรมควบคุมมลพิษ ได้แจ้งกับกรมทรัพยากรน้ำว่าผู้รับจ้างของโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ฯ มีข้อกังวลเกี่ยวกับการขุดเขยการใช้น้ำจากลำห้วยคลิตี้ให้กับชาวบ้านในระหว่าง การดูตะกอนในโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ฯ ซึ่งหากกรมทรัพยากรน้ำมีความประสงค์ให้ผู้รับจ้างโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ฯ สนับสนุนการดำเนินการใด ๆ ผู้รับจ้างได้แจ้งว่ายินดีที่จะดำเนินการ เช่น การเดินท่อน้ำเพิ่มเติมเพื่อกระจายน้ำไปยังบ้านของชาวบ้าน

- นายอนุฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ มีข้อสอบถามกรมทรัพยากรน้ำว่า หลังจากดำเนินการก่อสร้างระบบกระจายน้ำฯ แล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำจะส่งมอบให้กับหน่วยงานใด ซึ่งนางสาวปิยะพันธ์ฯ แจ้งว่า จะส่งมอบให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลชะแลเป็นผู้รับผิดชอบ นายอนุฯ จึงเห็นควรเร่งดำเนินการส่งมอบให้องค์การบริหารส่วนตำบลชะแลโดยเร็ว เพื่อไม่ให้เกิดข้อเรียกร้องของชาวบ้าน

- นายสมชายฯ อนุกรรมการ แจ้งว่า จากการประชุมคณะกรรมการไตรภาคีฯ มีประเด็นเกี่ยวกับการขอทราบผลการตรวจวัดสารตะกั่วในเลือด ซึ่งชาวบ้านมีข้อเสนอให้มีการกำหนดเขตหรือ zone ของชุมชนที่มีระดับสารตะกั่วในเลือดสูง โดยไม่จำเป็นต้องระบุเป็นรายบุคคล อาจจะจัดทำบนแผนที่ชุมชน

- นายชยาวิรุฯ กรมควบคุมมลพิษ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า หน่วยงานที่มีผลการตรวจวัดปริมาณตะกั่วในเลือด คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี และจากการหารือกับชุมชนทราบว่า ชุมชนมีข้อเสนอให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรีแจ้งผลการตรวจวัดระดับสารตะกั่วในเลือดให้กับชาวบ้านทราบ และหากผู้ใดสมัครใจเปิดเผยผลการตรวจวัดดังกล่าว ให้บันทึกตำแหน่งบ้านลงบนแผนที่ชุมชน เพื่อให้มีการสืบสวนในรายละเอียด หรือ นายชยาวิรุฯ เสนอว่า จากการเก็บตัวอย่างฝุ่น อาจจะทำให้ทราบปัญหาของชาวบ้านหลังนั้น และอาจร่วมกับกรมควบคุมมลพิษเพื่อเก็บตัวอย่างดินในคราวเดียวกัน เพื่อสืบสวนหาสาเหตุของระดับสารตะกั่วที่สูงกว่ามาจากฝุ่นหรือดิน

- นายสมชายฯ อนุกรรมการ มีข้อเสนอให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข นำเสนอผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่อที่ประชุมไตรภาคีฯ เพิ่มเติม เนื่องจากที่ผ่านมา เป็นการนำเสนอเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมและการดำเนินงานฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ฯ ไม่มีด้านสุขภาพซึ่งในความเป็นจริงมีการดำเนินงานในหลายด้าน อาจทำให้ชาวบ้านมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าไม่มีการดำเนินงานด้านสุขภาพ โดยการประชุมไตรภาคีในครั้งถัดไป มีแผนการจัดประชุมในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ขอให้ฝ่ายเลขาฯ เชิญผู้แทนจากหน่วยงานด้านสาธารณสุขเพิ่มเติม

- นางสาวญาณิศาฯ ผู้แทนกรมควบคุมโรค ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อตรวจวัดระดับสารตะกั่ว และร่วมกับสำนักงานป้องกันโรคควบคุมที่ ๕ ราชบุรี ในการเก็บตัวอย่างฝุน ส่วนการสอบสวนโรคจะลงพื้นที่เพื่อดำเนินการเฉพาะที่มีการรายงานว่าเกิดโรคหรือเจ็บป่วยแล้ว และการทำคิเลชั่นบำบัดคือการขับสารตะกั่วอย่างไรก็ตาม กรมควบคุมโรคจะไปประสานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อสอบถามเพิ่มเติมว่าการสอบสวนโรคด้วยหรือไม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งแผนการดำเนินงานการเก็บตัวอย่างฝุนในปี ๒๕๖๓ คาดว่าจะดำเนินการในเดือนเมษายน ๒๕๖๓ พร้อมการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ฯ เพื่อให้ทางกรมควบคุมมลพิษพิจารณาพื้นที่เก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมในคราวเดียวกัน

- นายอนุฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ มีความเห็นต่อการดำเนินงานด้านสุขภาพว่า ๑) กรมควบคุมโรคเคยให้ข้อคิดเห็นในกรณีของการทำเหมืองอัคราว่า ควรมีการศึกษาและหาสาเหตุของการปนเปื้อนทั้งในเลือดและปัสสาวะของชาวบ้าน โดยทำการบันทึกพฤติกรรมการบริโภคของชาวบ้าน โอกาสและช่องทางการสัมผัสสัมผัสโลหะหนักเพื่อใช้ในการสืบค้น และ ๒) จากข้อมูลผลการดำเนินงานที่ผู้แทนกรมควบคุมโรคได้นำเสนอในที่ประชุม ส่วนใหญ่เป็นการให้ความรู้ แต่ยังขาดการวิเคราะห์ผลการเฝ้าระวังสุขภาพ เช่น การเปรียบเทียบผลการตรวจวัดระดับสารตะกั่วในเลือดก่อนและหลังการให้ความรู้หรือหลังการทำคิเลชั่น ว่า แนวโน้มสุขภาพของประชาชนดีขึ้นหรือไม่ หรือมีปริมาณสารตะกั่วในเลือดลดลงหรือไม่อย่างไรและมีความเห็นว่า แม้ข้อมูลด้านสุขภาพจะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลแต่น่าจะสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในเชิงสถิติได้โดยไม่จำเป็นต้องระบุชื่อ

- นายชยวีร์ฯ กรมควบคุมมลพิษ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี ได้เคยส่งข้อมูลกราฟแนวโน้มผลการตรวจวัดระดับสารตะกั่วในเลือด ให้กับอธิบดีกรมควบคุมมลพิษในคราวลงพื้นที่เพื่อประชุมคณะกรรมการไตรภาคีฯ โดยพบว่าในภาพรวมมีแนวโน้มที่ดีขึ้น และทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้แนวโน้มดีขึ้นว่า มีการเปรียบเทียบข้อมูลเฉพาะกลุ่มคนกลุ่มเดิมหรือไม่ หรือเป็นการตรวจวัดในชาวบ้านรายใหม่ จึงทำให้มีแนวโน้มดีขึ้นเป็นต้น ซึ่งชาวบ้านมีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับข้อมูลแนวโน้มดังกล่าว หากยังไม่สามารถอธิบายถึงสาเหตุได้อาจทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นในการวิเคราะห์และแปรผลข้อมูล ดังนั้น จึงขอเสนอว่า ในการชี้แจงครั้งต่อไป อาจมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น กลุ่มที่เป็น ad hoc

- นายอนุฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ ได้สอบถามผู้แทนกรมอนามัยเกี่ยวกับสาเหตุที่ค่าแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ในน้ำฝนเกินค่ามาตรฐาน โดยนางสาวพนิตาฯ ผู้แทนกรมอนามัย ได้ชี้แจงว่าเนื่องจากเป็นการเก็บตัวอย่างจากภาชนะ จึงคาดว่าสาเหตุน่าจะมาจากภาชนะที่ไม่สะอาด

มติที่ประชุม ทราบ และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณานำความเห็นของที่ประชุมไปดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๔.๑ การปรับปรุงคำสั่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ที่ ๒/๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑: นายชยาวีร์ฯ กรมควบคุมมลพิษ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า มติที่ประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ กรมควบคุมมลพิษ ได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการเสนอทบทวนคำสั่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ที่ ๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ โดยให้พิจารณาเพิ่มเติมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอคณะกรรมการฯ และคณะกรรมการควบคุมมลพิษพิจารณา กรมควบคุมมลพิษ จึงได้พิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ โดยมีประเด็นที่ขอเสนอเปลี่ยนแปลงดังนี้

๔.๔.๑ ตัด นายสุรพงษ์ กองจันทึก ออกจากการเป็นอนุกรรมการ เนื่องจากได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการนโยบายขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (Thai PBS) ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

๔.๔.๒ ตัด นางสาวอาภา หวังเกียรติ วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต นายสุธา ขาวเขียว คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนายมนตรี ชูวงศ์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออกจากการเป็นอนุกรรมการ เนื่องจากอาจารย์ทั้งสามมีภารกิจเป็นจำนวนมาก จึงไม่สามารถเข้าประชุมได้ในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา

๔.๔.๓ เพิ่ม ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร เป็นกรรมการ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการเกษตรและการส่งเสริมการเพาะปลูกแบบปลอดภัย

๔.๔.๔ เพิ่ม ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีการจัดทำหลักสูตรต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในการอยู่อาศัยในพื้นที่ปนเปื้อน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๔.๔.๕ เปลี่ยนแปลงชื่อจากเดิม ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ อนุกรรมการและเลขานุการ เป็น ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ อนุกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ เป็น เจ้าหน้าที่กองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ เนื่องจากได้มีการปรับปรุงโครงสร้างและการมอบหมายงานของกรมควบคุมมลพิษ

ทั้งนี้ จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณา (ร่าง) คำสั่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ โดยสามารถเสนอรายชื่อนักวิชาการ หรือบุคลากรจากสถาบันการศึกษา เพิ่มเติม

ความเห็นของที่ประชุม

- นายชยาวิรุฑ กรมควบคุมมลพิษ ได้เสนอรายชื่อผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาแทนข้อ ๔.๔.๒ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ภิญโญ มีชำนะ รองศาสตราจารย์ตุลวิทย์ สถาปนจารุ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี วัจนละอาน และนายวรพงศ์ ตั้งอิทธิพลากร เป็นอนุกรรมการ โดยบุคคลเหล่านี้เคยเป็นคณะกรรมการและร่วมให้ความเห็นในการกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาในพื้นที่ และมีความเห็นว่าการไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ของอนุกรรมการฯ จะมีผลต่อจำนวนองค์ประชุมและมติที่ประชุม

- นายอนุฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ มีความเห็นว่า ตามวัตถุประสงค์ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการฯ ควรมีนักวิชาการที่เป็นกลาง สามารถประชาสัมพันธ์เป็นปากเสียง และสามารถเชื่อมโยงกับองค์กรอิสระอื่นได้ เพื่อลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างภาครัฐและชาวบ้าน

- นางสาวญาณิศาฯ ผู้แทนกรมควบคุมโรค เสนอให้เพิ่มผู้แทนสำนักงานป้องกันโรคควบคุมที่ ๕ ราชบุรี เป็นอนุกรรมการ หรือคณะอื่น หรือเชิญเข้าร่วมประชุมในคณะอื่น เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานในพื้นที่โดยตรงในสังกัดกรมควบคุมโรค

มติที่ประชุม เห็นชอบการเสนอปรับปรุงคำสั่งคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ที่ ๒/๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ โดยมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับบุคคลและหน่วยงานตามความเห็นของที่ประชุมเพื่อเชิญเป็นอนุกรรมการ และนำเสนออาระต่อคณะกรรมการควบคุมมลพิษต่อไป

๔.๒ โครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี

ระยะที่ ๒: นายชยาวิรุฑ กรมควบคุมมลพิษ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ตามที่ตัวแทนชาวบ้านคลิตี้ล่าง ได้ยื่นหนังสือถึงอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ ในคราวลงพื้นที่ชุมชนคลิตี้บนและล่าง เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เพื่อขอให้จัดการกากแร่ที่ถูกทิ้งไว้ในหมู่บ้านคลิตี้เพิ่มเติมซึ่งไม่ได้อยู่ในผลการศึกษาและแผนการดำเนินการฟื้นฟูที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน โดยที่ผ่านมารกรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการหารือเพื่อกำหนดแผนงานสำรวจ และลงพื้นที่เก็บตัวอย่างบริเวณพื้นที่กองกากหางแร่เพิ่มเติม และได้แจ้งขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เข้าร่วมสำรวจจำนวนและปริมาณกากหางแร่ในพื้นที่ชุมชนคลิตี้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ลงพื้นที่สำรวจเมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓ ในพื้นที่ที่ได้บ่งชี้โดยผู้ร้องเรียน ๗ ตำแหน่ง ประกอบด้วย

- บริเวณข้างบ้านคุณส่องฟู
- บริเวณรอบบ่อที่อยู่ห่างจากโรงแต่งแร่มาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ ๕๐๐ เมตร
- บริเวณบ้าน อบต. พร (ใกล้พื้นที่บ้านมะปวยเหียง)
- บริเวณบ้านคุณบาซู
- บริเวณบ้านคุณอรวรรณ
- บริเวณสวมส้ม (กองแร่ข้างน้ำตก และ กองแร่ข้างฝาย KC๓)
- บริเวณใกล้ฝาย KC๓ (กองแร่ปากกล้วยทางเข้าฝาย)

๕.๒.๑ กรมควบคุมมลพิษ จึงได้จัดทำร่างขอบเขตการดำเนินงานของโครงการฟื้นฟูลำห้วย คลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะที่ ๒ เพื่อประกอบการตั้งงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีกิจกรรมหลักประกอบด้วย

๑) การสำรวจ วางแผนการดำเนินงาน และกำหนดมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน เพื่อกำหนดแผนการดำเนินงานและยืนยันพิกัดตำแหน่ง และระดับอ้างอิงของการดำเนินงาน โดยอ้างอิงข้อมูลจากโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงาน ซึ่งมีรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานของทุกกิจกรรมที่กำหนดในเงื่อนไขเฉพาะงาน โดยกำหนดระยะเวลารายเดือนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินงาน พร้อมทั้งรายละเอียดเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ รวมทั้งบุคลากรหลัก บุคลากรสนับสนุน และจำนวนแรงงานที่ใช้โดยละเอียด และเพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดตามแผนการดำเนินงาน ด้วยรูปแบบและวิธีการที่ได้มาตรฐาน โดยมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมควบคุมมลพิษก่อนเริ่มดำเนินการ และอ้างอิงมาตรการที่ได้รับความเห็นชอบแล้วของโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี

๒) งานปิดคลุมหลุมฝังกลบ เป็นการปรับสภาพหลุมฝังกลบแบบปลอดภัยที่ใช้บรรจุตะกอนที่ดูดจากลำห้วยและกากหางแร่หรือดินปนเปื้อน ให้กลับสู่สภาพความเป็นธรรมชาติด้วยการปกคลุมพื้นที่ทั้งหมดด้วยดินสะอาดและปลูกต้นไม้

๓) การฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ (งานดูดตะกอนหน้าฝาย) เพื่อดูดตะกอนตะกั่วที่ถูกพัดมาติดหน้าอยู่หน้าฝายตักตะกอนทั้ง ๔ แห่ง พร้อมทั้งปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ปริมาณตะกอนดินที่ปนเปื้อนในลำห้วยลดลงจากเดิมซึ่งจะเป็นการฟื้นฟูระบบนิเวศน์ของลำห้วยให้มีปริมาณตะกอนให้เหลือน้อยที่สุด

๔) การฟื้นฟูพื้นที่รอบโรงแต่งแร่เดิมและพื้นที่ชุมชน ประกอบด้วยงานขุดกากหางแร่และดินปนเปื้อนพร้อมทำการปรับเสถียร ๗ พื้นที่ เพื่อขนย้ายกองตะกอนหางแร่ที่ถูกทิ้งไว้ในหมู่บ้านคลิตี้ จำนวน ๗ พื้นที่ ไปดำเนินการปรับเสถียรเพื่อลดความอันตรายลงตามหลักวิชาการ

ก่อนนำไปบรรจุลงในหลุมฝังกลบแบบปลอดภัย และงานระบบตกตะกอนโลหะหนักบริเวณรอบบ่อกักเก็บทางแร่เดิมแบบ Permeable Reactive Barrier (PRB) เพื่อป้องกันการน้ำใต้ดินที่อาจไหลผ่านทางแร่ซึ่งมีปริมาณตะกั่วสูงไหลลงสู่ลำห้วยบริเวณบ่อกักเก็บตะกอนทางแร่เดิมด้วยการควบคุมการไหลของน้ำใต้ดินด้วยการตอก sheet pile และการสร้างแนวกรองน้ำใต้ดินป้องกันการปนเปื้อนของน้ำใต้จากพื้นที่บ่อกักเก็บตะกอนทางแร่เดิมลงสู่ลำห้วย

๕) งานซ่อมฝายดักตะกอน KC๔ เพื่อซ่อมแซมฝายดักตะกอนที่ชำรุดบริเวณตลิ่งเนื่องจากมีต้นไม้ล้มทับให้มีสภาพพร้อมใช้งานดักตะกอนได้ดังเดิม

๖) งานในข้อกำหนดทั่วไป ประกอบด้วย งานประชุมเพื่อชี้แจงความก้าวหน้าและสรุปผลโครงการ เพื่อรายงานความก้าวหน้า ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการให้ชาวบ้านในชุมชนทราบพร้อมทั้งรับฟังข้อคิดเห็นในระหว่างดำเนินการให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นประจำทุกเดือน งานวิเคราะห์ตัวอย่าง เพื่อเป็นการตรวจสอบยืนยันว่ากากทางแร่ได้รับการปรับเสถียรและไม่มีความเป็นพิษก่อนบรรจุลงหลุมฝังกลบฯ และงานประชาสัมพันธ์และจัดทำวีดิทัศน์โครงการฯ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้แก่ชุมชนได้ทราบถึงการดำเนินโครงการและเพื่อเผยแพร่ให้ภายนอกได้ทราบถึงกิจกรรมดำเนินการฟื้นฟูในทุกระยะของโครงการฯ

๕.๒.๒ โดยกรมควบคุมมลพิษเห็นว่า การดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อน สารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะที่ ๒ จะเป็นการเติมเต็มผลสำเร็จของโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อน สารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ด้วยการป้องกันไม่ให้ออกทางแร่ตะกั่วถูกชะและไหลลงสู่ลำห้วยคลิตี้ส่งผลให้ปริมาณตะกั่วในลำห้วยสูงขึ้นหลังจากการฟื้นฟูตามโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรีแล้วเสร็จ และจัดการปัญหาที่พบในพื้นที่เพิ่มเติมระหว่างการดำเนินการโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี

๕.๒.๓ โดยตามที่ได้รับแจ้ง (บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)) ได้สำรวจข้อมูลพื้นที่ในเบื้องต้น พบว่ามีปริมาณกากแร่ที่ถูกทิ้งไว้ในพื้นที่ชุมชนกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ตัน โดยหากใช้ราคาต่อหน่วยของการปรับเสถียรที่โครงการฯ ใช้อยู่ในปัจจุบันที่ ตันละ ๒๔๖๙.๖๐ บาท จะใช้งบประมาณมากกว่า ๔๙๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งกรมควบคุมมลพิษเห็นว่าหากมีการศึกษาอย่างละเอียดในความเสี่ยงที่จะปนเปื้อนลงสู่ลำห้วย รวมถึงปริมาณการปนเปื้อนที่แท้จริง และวิธีการกำจัดอย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการจะทำให้ภาครัฐไม่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากตามที่ผู้รับแจ้งได้สำรวจในเบื้องต้นไว้

๕.๒.๔ กรมควบคุมมลพิษได้หารือกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เพื่อกำหนดแนวทางในการสำรวจกองกากแร่ในพื้นที่ชุมชนเพื่อประเมินความเสี่ยง โดยมีข้อมูลที่ต้องการประกอบด้วย การประเมินปริมาณ ปริมาณตะกั่ว ทิศทางการไหลของน้ำในพื้นที่ภาพถ่ายทางอากาศซึ่งเป็นภาพมุมสูงเพื่อให้เห็นสภาพโดยรวมของพื้นที่ เป็นต้น และเพื่อให้การดำเนินการในประเด็นดังกล่าวมีการพิจารณาทางเลือกที่เป็นไปได้โดยพิจารณาจากปัจจัยรอบด้าน กรมควบคุมมลพิษจึงเสนอให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสำรวจพื้นที่กองกากแร่และประเมินความเสี่ยง

ต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมขึ้นเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้พิจารณาประกอบการดำเนินโครงการฯ ระยะเวลาที่ ๒ ต่อไป โดยได้จัดทำ (ร่าง) คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสำรวจพื้นที่กองกากแร่ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ เป็นประธานคณะทำงาน และมีผู้แทนหน่วยงานประกอบด้วย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรณี และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ และมีเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ เป็นเลขานุการ

๕.๒.๕ กรมควบคุมมลพิษ เห็นว่าการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะเวลาที่ ๒ จำเป็นต้องมีการพิจารณาและสำรวจพื้นที่การปนเปื้อนในหมู่บ้านคลิตี้ที่มีความเหมาะสม โดยมีส่วนร่วมจากหน่วยงานซึ่งมีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านและสามารถกำหนดประเด็นการปนเปื้อนที่มีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรให้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสำรวจพื้นที่กองกากแร่และประเมินความเสี่ยงต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ความเห็นของที่ประชุม

- นายชยาวีร์ฯ กรมควบคุมมลพิษ มีความเห็นว่า ในการดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะเวลาที่ ๒ มีความจำเป็นต้องสำรวจพื้นที่กองกากแร่ เช่น ชนิด ปริมาณ และความเข้มข้นของแร่ และประเมินความเสี่ยงต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม

- นายอนุฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ มีข้อเสนอให้มีการระบุให้ชัดเจนระหว่างแร่ที่มีอยู่ตามธรรมชาติกับหางแร่

- นายชยาวีร์ฯ กรมควบคุมมลพิษ ได้ให้ข้อมูลว่า ในการประชุมครั้งนี้ กรมควบคุมมลพิษได้มีการเสนอให้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสำรวจพื้นที่กองกากแร่และประเมินความเสี่ยงต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรณี และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ และกรมควบคุมมลพิษ ส่วนการประเมินค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะเวลาที่ ๒ ที่จัดส่งให้สำนักงบประมาณเป็นการประเมินเบื้องต้นจากการสำรวจของผู้รับจ้าง (บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้จากการรังวัดและการบินโดรน (Drone) ยังไม่ได้มีการสำรวจชนิดและปริมาณของกองแร่ที่ชัดเจน จึงจำเป็นต้องมีการสำรวจเพิ่มเติม

- นายประลองฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ เสนอว่า ประธานคณะทำงานฯ ควรเป็นอาจารย์หรือมาจากหน่วยงานภายนอกกรมควบคุมมลพิษเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น เช่น กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรณี และขอให้พิจารณาเรื่องงบประมาณที่จะสนับสนุนการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานของคณะทำงานฯ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะเวลาที่ ๒ ซึ่งเป็นการดำเนินงานคู่ขนานกับการดำเนินโครงการฯ ในปัจจุบัน

- นายอรรถวิวัฒน์ฯ อนุกรรมการและเลขานุการร่วม มีข้อเสนอให้มีการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ๑) ชนิดของแร่ ว่า เป็นหางแร่ หรือ กากแร่ หรือ แร่เปอร์เซ็นต์ต่ำ ๒) ปริมาณ ๓) ความเข้มข้น ว่า สูง ปานกลาง หรือ น้อย และ ๔) ความเสี่ยงในการไหลลงลำห้วย เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการตามความเร่งด่วน

- นายประลองฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ เห็นด้วยกับข้อเสนอของนายอนุฯ และนายอรรถวิวัฒน์ฯ โดยขอให้มีการประเมินในเบื้องต้นโดยคณะทำงานเพื่อสำรวจพื้นที่กองกากแร่และประเมินความเสี่ยงต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ที่กรมควบคุมมลพิษเสนอ ดังนี้ ๑) ชนิดของแร่ ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นแร่ที่มีอยู่ตามธรรมชาติหรือหางแร่หรือเป็นอื่น ตามความเห็นของนายอนุฯ ๒) ปริมาณ ๓) ความเข้มข้น และ ๔) ประเมินความเสี่ยง ตามความเห็นของนายอรรถวิวัฒน์ฯ

- นายอนุฯ ประธานอนุกรรมการร่วมฯ ได้มีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับประธานคณะทำงานฯ ว่า ควรเป็นหน่วยงานกลางหรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ซึ่งนายชยาวิรัชฯ ได้เสนอชื่อศาสตราจารย์ธเรศ ศรีสถิตย์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการของเสียในคณะกรรมการควบคุมมลพิษ เป็นประธานคณะทำงาน อย่างไรก็ตาม เห็นว่าทั้งสองท่านน่าจะมีภารกิจมาก

- นายอรรถวิวัฒน์ฯ อนุกรรมการและเลขานุการร่วม ได้เสนอให้พิจารณาคณะทำงานฯ จากรายชื่อของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ที่ได้เสนอในข้อ ๔.๑ ได้หรือไม่ โดยมีความเห็นว่า รองศาสตราจารย์ภิญโญ มีชำนะ มีความเหมาะสมที่จะเป็นคณะทำงานฯ เนื่องจากท่านเป็นอดีตหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมเหมืองแร่และปิโตรเลียม มีองค์ความรู้ด้านวิศวกรรม สามารถสนับสนุนเรื่องการประเมินความเสี่ยงและระบุชนิด ปริมาณ และความเข้มข้นของกองแร่ ส่วนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่สามารถสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ เช่น การไหลลงลำห้วย ในแผนที่ภูมิประเทศ (Topographic Map) เป็นภาพสามมิติ ได้

- นายสมชายฯ อนุกรรมการ เห็นด้วยกับรายชื่อของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารตะกั่วในห้วยคลิตี้ที่ได้เสนอในข้อ ๔.๑ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ภิญโญ มีชำนะ รองศาสตราจารย์ตุลวิทย์ สถาปนจารุ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี วัฒนฉลวย และนายวรพงศ์ ตั้งอิทธิพลกร อย่างไรก็ตาม มีความเห็นว่า ควรเชิญเป็นที่ปรึกษาของคณะทำงานฯ มากกว่าเป็นคณะทำงาน เนื่องจากคณะทำงานควรเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานโดยตรงหรือสามารถลงพื้นที่ได้

มติที่ประชุม เห็นชอบให้มีการสำรวจพื้นที่กองกากแร่และประเมินความเสี่ยงต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมให้แล้วเสร็จก่อน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในพิจารณาดำเนินโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะที่ ๒ และเห็นชอบให้ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อสำรวจพื้นที่กองกากแร่และประเมินความเสี่ยงต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำโครงการฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้จากการปนเปื้อนสารตะกั่ว จังหวัดกาญจนบุรี ระยะที่ ๒ โดยมีผู้อำนวยการกองบริหารสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานฯ มีผู้แทนหน่วยงานประกอบด้วย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรณี สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘

กรมควบคุมมลพิษ เป็นคณะทำงาน มีเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ เป็นเลขานุการ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับรองศาสตราจารย์ภิญโญ มีชำนะ รองศาสตราจารย์ตุลวิทย์ สถาปนจารุ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี วัจนละญาน และนายวรพงศ์ ตั้งอิทธิพลากร เพื่อเชิญเป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

นางสาวชนชนก อรุณเลิศ
บันทึกรายงานการประชุม

นายชยาวิรุ์ หวังเจริญรุ่ง
ตรวจรายงานการประชุม